

กระทู้ถามที่ ๑๕๒/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอให้เร่งจัดการกากอุตสาหกรรมและของเสียเคมีวัตถุที่ตกค้าง ตลอดจนค้นหาและกำจัด แหล่งกำเนิดมลพิษที่ปนเปื้อนใต้ดิน พื้นผิวดิน น้ำใต้ดิน และสภาพแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบ จากโรงงานแวกซ์ กาเบ็จ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

หลังจากที่มีการก่อตั้งโรงงานแวกซ์ กาเบ็จ ซึ่งเป็นโรงงานกำจัดกากของเสียจากอุตสาหกรรม โดยนำมารีไซเคิลและให้บริการฝังกลบของเสีย ที่ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ประชาชนได้เริ่มรับรู้ถึงปัญหากลิ่นเหม็น น้ำเสียจากสารเคมี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จนในที่สุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ก็ได้ขอยุติเมื่อกรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบน้ำผิวดินจากห้วยน้ำพุ และน้ำซับในพื้นที่ของประชาชนในบริเวณใกล้เคียงโรงงานและยืนยันว่ามีการปนเปื้อนโลหะหนักจริง และสรุปได้ว่าการแพร่กระจายของมลพิษจากโรงงานออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้สร้างความเสียหายให้กับ “ห้วยน้ำพุ” แหล่งน้ำสาธารณะที่สำคัญ ของชุมชน ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีอย่างรุนแรง ทำให้คนในชุมชนไม่สามารถใช้น้ำได้ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค นอกจากนี้พืชผลทางการเกษตรยังเกิดความเสียหายเป็นวงกว้าง ส่งผลให้คนในชุมชนไม่สามารถประกอบอาชีพและใช้ชีวิตตามปกติได้

ถึงแม้ว่าศาลแพ่ง แผนกคดีสิ่งแวดล้อม จะมีคำพิพากษาให้โรงงานแวกซ์ กาเบ็จ จ่ายเงินชดเชย ให้กับประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ประมาณ ๑,๐๐๐ คน ๑๔๐ ครัวเรือน แต่ปัจจุบันประชาชนที่ได้รับผลกระทบก็ยังไม่ได้รับการชดเชยเยียวยาใด ๆ การฟื้นฟู สภาพแวดล้อมก็ยังไม่ได้ดำเนินการ กากอุตสาหกรรมอันตรายก็ยังถูกเก็บอยู่ภายในโรงงาน ไม่มีกำหนดการและมาตรฐานที่ชัดเจนจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าจะดำเนินการอย่างไร จะเริ่ม ดำเนินการและมีกำหนดการแล้วเสร็จเมื่อใด ที่ผ่านมามีอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม นายจุลพงษ์ ทวีศรี ได้เคยชี้แจงว่า หากโรงงานไม่สามารถขนย้ายของเสียได้ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ทางกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะเป็นผู้ดำเนินการเอง แต่จนถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่มีความชัดเจนใด ๆ รายงาน กลับมาให้กับประชาชนในพื้นที่รับทราบ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในระยะสั้น ทั้งการกำจัด บำบัดสิ่งปฏิกูลและของเสียเคมีวัตถุที่ตกค้างในโรงงาน การจัดหาแหล่งน้ำทดแทน เช่น การผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไม่เต็งมาให้ประชาชนได้ใช้อุปโภคบริโภค เป็นการชั่วคราว การศึกษาฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลที่ปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโรงงาน การพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการของโรงงานและการแผ่รังสีสุขภาพประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการของโรงงาน ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเคยให้คำมั่นต่อประชาชนในพื้นที่เอาไว้ว่า จะขออนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองเพื่อกรณีฉุกเฉินหรืองบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในวงเงิน ๙๔.๙๑ ล้านบาท เพื่อดำเนินการนั้น มีความคืบหน้าอย่างไร จะเริ่มดำเนินการ และมีกำหนดการแล้วเสร็จเมื่อใด หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ และในระยะยาว กระทรวงอุตสาหกรรมมีแผนการอย่างไรที่จะค้นหา และกำจัดกากอุตสาหกรรมที่มีการลักลอบฝังใต้ดินในพื้นที่โรงงาน และดำเนินการฟื้นฟูน้ำใต้ดิน และสภาพแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ประโยชน์จาก “ห้วยน้ำพุ” ซึ่งเป็นแหล่งน้ำ สาธารณะในการอุปโภคบริโภคและประกอบเกษตรกรรมได้ตามปกติ ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงอุตสาหกรรม มีแนวทางที่จะช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับการชดเชยเยียวยา ที่เป็นธรรมโดยเร็วอย่างไร เพราะปัจจุบันแม้ว่าจะมีคำพิพากษาของศาลแล้ว แต่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบก็ยังไม่ได้รับการชดเชยเยียวยาแต่อย่างใด หลายครัวเรือนต้องสิ้นเนื้อประดาตัวจากการที่ไม่สามารถใช้ที่ดินในการทำเกษตรกรรมหรือประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิโรจน์ ลักขณาอดิศร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๕๒/ร.

ของ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล แบบบัญชีรายชื่อ
เรื่อง ขอให้เร่งจัดการกากอุตสาหกรรมและของเสียเคมีวัตถุที่ตกค้าง ตลอดจนค้นหาและกำจัด
แหล่งกำเนิดมลพิษที่ปนเปื้อนใต้ดิน พื้นฟูดิน น้ำใต้ดิน และสภาพแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบจาก
โรงงานแวกซ์ กาเบ็จ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ข้าพเจ้า นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอตอบกระทู้ถาม
เรื่อง ขอให้เร่งจัดการกากอุตสาหกรรมและของเสียเคมีวัตถุที่ตกค้าง ตลอดจนค้นหาและกำจัด
แหล่งกำเนิดมลพิษที่ปนเปื้อนใต้ดินพื้นฟูดิน น้ำใต้ดิน และสภาพแวดล้อม ที่ได้รับผลกระทบจาก
โรงงานแวกซ์ กาเบ็จ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
ตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงอุตสาหกรรม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

พระราชบัญญัติโรงงานมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลการประกอบกิจการ
โรงงานไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม โรงงานใดที่ฝ่าฝืน
ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโรงงาน หรือสร้างปัญหาเดือดร้อนรำคาญกับประชาชน กระทรวงอุตสาหกรรม
จะใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน สั่งการให้โรงงานแก้ไขปรับปรุงการประกอบกิจการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือแก้ไขปัญหาคือเดือดร้อนรำคาญของประชาชน หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ตามคำสั่ง กระทรวงอุตสาหกรรมจะสั่งการให้โรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการและแก้ไขปรับปรุง
ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และหากยังคงไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามคำสั่ง กระทรวงอุตสาหกรรมจะสั่งปิด
โรงงานและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ในกรณีที่โรงงานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
แต่มีเหตุผลที่สมควรที่ทางราชการต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหา ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมสามารถ
มอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เข้าดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งได้
และเมื่อได้ดำเนินการเสร็จแล้วนั้น โรงงานจะต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริงและเบี่ยงปรับในอัตรา
ร้อยละ ๓๐ ต่อปีของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

ในกรณีที่โรงงานหรือบุคคลใดก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับของเสียอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
อาจจะนำพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายมาบังคับใช้ควบคู่กับพระราชบัญญัติโรงงานด้วยก็ได้ เพื่อป้องกัน
ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยหากบุคคลใดฝ่าฝืน
ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กระทรวงอุตสาหกรรมจะสั่งการให้หยุดการกระทำนั้น
และแก้ไขให้ถูกต้อง ในกรณีที่บุคคลนั้นไม่มีความสามารถที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายได้
ผู้นั้นสามารถมอบของเสียให้กับกระทรวงอุตสาหกรรมนำไปกำจัดหรือทำลายให้ถูกต้องตามหลักวิชาการได้
พร้อมทั้งจ่ายหรือชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น หรือขอใช้ค่าใช้จ่ายจำนวนนั้นคืนให้กับกระทรวงอุตสาหกรรม

จังหวัดราชบุรีมีโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.๔) จากกระทรวงอุตสาหกรรม ประมาณ ๑,๒๐๐ โรงงาน เป็นโรงงานรับกำจัดบำบัดของเสีย ๔๕ โรงงาน ซึ่งโรงงานของ บริษัท แวกซ์ กาเบ็จ รีไซเคิล เซนเตอร์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เป็นโรงงานรับกำจัดบำบัดของเสียอุตสาหกรรมที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรีไซเคิลสารเคมีและตัวทำละลายที่ผ่านการใช้งานแล้ว ซ่อมและล้างถังบรรจุภัณฑ์ด้วยตัวทำละลาย คัดแยกและอัดเศษกระดาษ เศษโลหะให้เป็นก้อน บดย่อยเศษพลาสติก และฝังกลบของเสียไม่อันตราย โดยมีใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ทั้งหมด ๙ ฉบับ ที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้ตรวจกำกับดูแลโรงงานแห่งนี้ และพบการกระทำผิดโดยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน อีกทั้ง การประกอบกิจการ ยังสร้างปัญหามลพิษ มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยรอบโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้สั่งให้โรงงานดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการ ซึ่งโรงงานยังฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้สั่งให้หยุดโรงงานชั่วคราวและให้ปรับปรุงแก้ไขให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ต่อมาโรงงานยังคงฝ่าฝืนไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จ จึงได้สั่งปิดโรงงานและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน พร้อมกับดำเนินคดีกับโรงงานด้วยโดย

๑. เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ศาลได้สั่งระงับการนำสารเคมีและตัวทำละลายที่ผ่านการใช้งานแล้ว ถึงบรรจุภัณฑ์ปนเปื้อนสารเคมี และของเสียต่าง ๆ เข้ามาบำบัดกำจัดที่โรงงานแห่งนี้ เป็นการชั่วคราวก่อนศาลจะมีคำพิพากษาตัดสิน และกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีคำสั่งระงับการนำของเสียดังกล่าวมาบำบัดกำจัด ณ โรงงานแห่งนี้

๒. เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ กระทรวงอุตสาหกรรมได้สั่งปิดโรงงานฝังกลบของเสียไม่อันตราย และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เนื่องจากตรวจพบการลักลอบนำของเสียที่เป็นอันตรายมาฝังกลบ ทำให้น้ำบาดาลปนเปื้อน ประชาชนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้

๓. เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ๒ ฉบับของโรงงานขาดอายุ และกระทรวงอุตสาหกรรมไม่ได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ใหม่ เป็นผลให้ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นผลไป

เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ ได้เกิดเพลิงไหม้ที่โรงงานแห่งนี้ ทำให้อาคารโรงงานและโกดังเก็บของเสียอุตสาหกรรมของโรงงานบางส่วนได้รับความเสียหาย โดยเครื่องจักรที่อยู่ในอาคารโรงงาน และโกดังที่เกิดเพลิงไหม้เสียหายทั้งหมด ไม่สามารถใช้งานได้ กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้สั่งให้หยุดประกอบกิจการในส่วนอาคารโรงงานและโกดังที่เกิดเพลิงไหม้ และให้ซ่อมแซมอาคารที่ถูกไฟไหม้ พร้อมกับให้นำของเสียที่เกิดเพลิงไหม้และน้ำที่ใช้ดับเพลิงที่ปนเปื้อน ส่งออกไปกำจัดบำบัดที่โรงงานรับกำจัดบำบัดของเสียอุตสาหกรรมแห่งอื่น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งในปัจจุบัน อาคารโรงงานและโกดังที่ถูกเพลิงไหม้ ได้ถูกรื้อถอนและไม่มีสภาพเป็นโรงงาน

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ หลังจากเกิดเหตุเพลิงไหม้ ภัตตาคารอุตสาหกรรม ได้เข้าตรวจสอบโรงงานแห่งนี้และร้านรับซื้อของเก่าข้างเคียง พบว่าได้เก็บครอบครองของเสียอันตราย หรือวัตถุอันตรายโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น สารเคมี ตัวทำละลาย น้ำมันเครื่องที่ผ่านการใช้งานแล้ว และถังบรรจุภัณฑ์ปนเปื้อน ไว้ในโกดัง จำนวน ๙ อาคาร จึงสั่งให้นำของเสียอันตรายหรือวัตถุอันตรายดังกล่าว ออกไปกำจัดบำบัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ต่อมาโรงงานได้ขอขยายระยะเวลาดำเนินการถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และภัตตาคารอุตสาหกรรมมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาในการนำของเสียอันตรายหรือวัตถุอันตรายดังกล่าว ไปกำจัดบำบัดเนื่องจากแผนการบำบัดกำจัดไม่เหมาะสมตามหลักวิชาการ

ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษของโรงงานแห่งนี้ได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาเนื่องจากปัจจุบันยังคงได้รับผลกระทบจากมลพิษและสารเคมีที่ตกค้างอยู่ในพื้นที่โดยรอบโรงงาน ซึ่งจังหวัดราชบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยมีผู้แทนจากทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดราชบุรี กรมการทหารช่าง ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี อัยการจังหวัดราชบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี เป็นต้น คอยติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภัตตาคารอุตสาหกรรม เร่งดำเนินการของบกลาง พร้อมทั้งเพิ่มโครงการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๘ (ราชบุรี) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี จำนวน ๓ โครงการ ไปในคราวเดียวกันด้วย ภัตตาคารอุตสาหกรรมจึงได้มอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ขอความเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่จังหวัดราชบุรีจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และในคราวการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติรับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหา

การแก้ไขปัญหาในระยะแรก โดยการขอใช้ “งบกลาง” โดยความเห็นชอบของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จำนวน ๙๔.๙๑ ล้านบาท เพื่อนำไปดำเนินการดังนี้

๑. กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภัตตาคารอุตสาหกรรม ดำเนินการกำจัดของเสียอันตราย และดินปนเปื้อนภายในบริเวณโรงงาน งบประมาณ ๖๐.๔๖ ล้านบาท

๒. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ภัตตาคารอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม สำรวจภาคสนาม เพื่อค้นหาตำแหน่งที่มีการลักลอบฝังกลบของเสียอันตรายภายในบริเวณโรงงาน และศึกษาวิธีการบำบัดน้ำบาดาลที่ปนเปื้อนของเสียอันตราย งบประมาณ ๓๐ ล้านบาท

๓. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดหาแหล่งน้ำบาดาลแหล่งใหม่ที่มีคุณภาพดีและมีปริมาณน้ำมากเพียงพอ ให้พี่น้องประชาชนชาวจังหวัดราชบุรีที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ ได้ใช้อุปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัย งบประมาณ ๒ ล้านบาท

๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี กระทรวงสาธารณสุข ฝ้าระวังปัญหาสุขภาพของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ งบประมาณ ๒.๔๕ ล้านบาท

การแก้ไขปัญหาในระยะที่สอง

๑. กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการกำจัดของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนภายในบริเวณโรงงาน

๒. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการฟื้นฟูน้ำใต้ดิน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๕๙.๙ ล้านบาท ในการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายออกจากพื้นที่โรงงาน และนำของเสียอันตรายนี้ไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อลดผลกระทบจากมลพิษที่มีต่อพี่น้องประชาชน และเมื่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว จะดำเนินการฟ้องร้องเรียกค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๙.๙ ล้านบาท พร้อมเงินเพิ่มรายวันในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี กับผู้ที่ก่อปัญหามลพิษต่อไป

โดยที่ผ่านมา กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เคลื่อนย้ายของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนออกจากพื้นที่โรงงาน และนำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ปลอดภัยและถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยของเสียอันตรายที่มีค่าความร้อน ประเภทตัวทำละลายที่ใช้แล้ว น้ำมันเครื่องเสื่อมสภาพ และเศษผ้าปนเปื้อน ได้นำไปทำเชื้อเพลิงผสมแล้วส่งกำจัดเป็นเชื้อเพลิงทดแทนในโรงงานปูนซีเมนต์ ของเสียอันตรายประเภทถังเหล็กหรือถังพลาสติกที่ปนเปื้อนของเสียอันตราย ได้นำไปทำลายความเป็นพิษด้วยการปรับเสถียรและทำก้อนแข็ง (Stabilization and Solidification) แล้วจึงนำไปฝังกลบที่หลุมฝังกลบของเสียอันตราย หรือ Secured Landfill และของเสียอันตรายประเภทดินปนเปื้อน ได้นำไปเผาทำลายในเตापูนซีเมนต์เพื่อเป็นวัตถุดิบทดแทน หรือหากไม่สามารถเผาในเตापูนซีเมนต์ได้ จะนำไปทำลายความเป็นพิษด้วยการปรับเสถียรและทำก้อนแข็ง แล้วจึงนำไปฝังกลบที่หลุมฝังกลบของเสียอันตรายเช่นเดียวกัน โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เริ่มเคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายและดินปนเปื้อน ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗ รวมเวลา ๒๑๐ วัน โดยได้เคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายและดินปนเปื้อน ประมาณ ๑๒,๔๐๐ ตัน ทั้งนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จะต้องสำรวจอีกครั้งเพื่อตรวจสอบและยืนยันจำนวนที่แท้จริงของของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนที่คงเหลือ และต้องเคลื่อนย้ายออกจากพื้นที่โรงงานต่อไป โดยในส่วนของของเสียที่ตกค้างอยู่ในพื้นที่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้จัดเก็บของเสียเหล่านี้ในอาคารที่มีหลังคาปิดคลุมกันแดดกันฝน

พื้นที่จัดเก็บเป็นพื้นปูน และทำคั่นกันไม่ให้ของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนไหลออกจากอาคารส่งผลกระทบต่อดินและน้ำใต้ดิน นอกจากนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๘ จำนวน ๙๐ ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาของเสียอุตสาหกรรมในจังหวัดที่ได้รับผลกระทบ เช่น จังหวัดลพบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดราชบุรี เป็นต้น

การเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนออกจากพื้นที่โรงงานและนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการนี้ เป็นการจัดการที่ต้นตอของปัญหามลพิษในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และเมื่อไม่มีของเสียอันตรายจำนวนมากอยู่ในพื้นที่แล้ว จะช่วยลดผลกระทบจากมลพิษและความเสี่ยงที่มีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และการดำเนินการในลำดับถัดไปจะเป็นการสำรวจเพื่อค้นหาตำแหน่งที่ลักลอบฝังกลบของเสียอันตรายที่ไม่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างวางแผนปฏิบัติการค้นหาและกำจัดของเสียอันตรายที่ลักลอบฝังไว้ใต้พื้นดินของโรงงาน โดยจะคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเป็นไปได้ที่คาดว่าจะฝังของเสียอันตรายไว้จากข้อมูลที่เคยมีการสำรวจไว้ ประกอบกับข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศย้อนหลังตั้งแต่เริ่มตั้งโรงงานจนถึงปัจจุบันเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นที่ และสำรวจพื้นที่ที่จริงที่คาดว่าจะฝังของเสียอันตรายไว้ จากนั้น จะค้นหาของเสียที่ฝังไว้ด้วยเครื่องมือสำรวจธรณีฟิสิกส์ ซึ่งเป็นการใช้เครื่องมือตรวจวัดบนผิวดินเพื่อตรวจสอบสภาพธรณีวิทยาใต้ผิวดิน กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ฝังของเสียไว้ใต้ดิน กำหนดแนวทางในการจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษ และนำของเสียออกจากพื้นที่โรงงานหลังจากที่ได้นำของเสียที่ฝังอยู่ใต้ดินออกจากพื้นที่ของโรงงานทั้งหมดแล้ว จะได้เจาะสำรวจเก็บตัวอย่างประเมินขอบเขตของพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ ประเมินปริมาณมลพิษที่ปนเปื้อนในดิน และกำหนดแนวทางและวิธีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว เมื่อได้วางแผนปฏิบัติการเสร็จแล้ว จะได้ของบประมาณมาดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ร่วมกับจังหวัดราชบุรี และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางคณะกรรมการตรวจสอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้ดำเนินการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาจจะได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษจากการประกอบกิจการของโรงงานแห่งนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี กระทรวงสาธารณสุข ได้เตรียมระบบการเฝ้าระวังสุขภาพที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำพุ จังหวัดราชบุรี โดยจะคัดกรองผู้ป่วยที่เข้ามารักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำพุ ด้วยแบบประเมินอาการผู้เจ็บป่วย หากสงสัยว่ามีอาการเจ็บป่วยจากมลพิษจะดำเนินการตรวจสุขภาพทั่วไปและส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับบริการของคลินิกงานอาชีวเวชกรรม โรงพยาบาลราชบุรี เพื่อเข้ารับการรักษาต่อไป โดยที่ผ่านมา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำพุ ยังไม่พบผู้ป่วยที่สงสัยว่ามีความเจ็บป่วยจากมลพิษ และโรงพยาบาลราชบุรี ยังไม่พบพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดราชบุรีที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษเข้ามารักษาตัวเช่นกัน

ในส่วนของการสำรวจภาคสนามเพื่อค้นหาตำแหน่งที่มีการลักลอบฝังกลบของเสียอันตราย ภายในบริเวณโรงงาน การศึกษาวิธีการบำบัดน้ำบาดาลที่ปนเปื้อนของเสียอันตราย และการจัดหา แหล่งน้ำบาดาลแหล่งใหม่ที่มีคุณภาพดีและมีปริมาณน้ำมากเพียงพอให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก มลพิษได้ใช้อุปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัยนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว โดยกรมทรัพยากรน้ำ บาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะจัดเตรียมค่าของงบประมาณเพื่อดำเนินงาน โครงการศึกษาฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลที่ปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโรงงาน ที่ก่อปัญหามลพิษในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยมีเป้าหมายในการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลและให้ ประชาชนเข้าถึงน้ำสะอาด และโครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ โดยการขุดบ่อบาดาลและสูบน้ำบาดาลขึ้นมาส่งผ่านทางท่อให้กับประชาชนได้ใช้ประโยชน์เพื่อบรรเทา ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโรงงานดังกล่าว

คำตอบข้อที่ ๒

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประชาชนชาวจังหวัดราชบุรีที่ได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษ ได้ยื่นฟ้องบริษัทฯ ต่อศาลแพ่งคดีสิ่งแวดล้อม และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีคำพิพากษาศาลแพ่งให้ “บริษัทฯ ที่ก่อปัญหามลพิษ ชำระเงินให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ๓ ราย และกลุ่มสมาชิก ให้ชำระค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ค่าสินไหมทดแทน ค่าเสื่อมสุขภาพ อนามัยและจิตใจ ค่าสินไหมทดแทน ค่าทรัพย์สินเสียหาย ค่าสินไหมทดแทนค่าผลพืชและค่าผลผลิต ต่อมาทั้งบริษัทฯ และโจทก์ผู้ฟ้องและกลุ่มสมาชิก ได้อุทธรณ์ต่อศาล และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษา “ยกคำอุทธรณ์” และได้ตัดสินยืนตามคำตัดสินของศาลชั้นต้นยกเว้น มีคำพิพากษาให้แก้ไขเรื่องดอกเบี้ย จากร้อยละ ๗.๕ เป็นร้อยละ ๕ และให้บริษัทฯ แก้ไขฟื้นฟู สภาพแวดล้อมจนกว่าสภาพแวดล้อมจะกลับคืนสู่ความปลอดภัย อย่างไรก็ตาม คดียังไม่ถึงที่สุด จึงยังไม่อาจบังคับคดีได้

อย่างไรก็ตาม กระทรวงอุตสาหกรรม มีความเป็นห่วงประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จึงร่วมกับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โดยให้ตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่โดยรอบบริเวณโรงงานด้วยรถตรวจวัดคุณภาพอากาศเคลื่อนที่ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน และผลวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศ อีกทั้งได้ตรวจวัดคุณภาพน้ำในลำห้วยที่ปนเปื้อนของเสียอุตสาหกรรม ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบันเช่นกัน และผลวิเคราะห์ยังคงพบค่าโลหะหนัก (ตะกั่ว นิกเกิล แมงกานีส และซีลีเนียม) เกินค่ามาตรฐานน้ำผิวดิน ซึ่งยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาบริโภค ในส่วนของน้ำใต้ดิน ได้ตรวจวัดคุณภาพ น้ำใต้ดินตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบัน โดยตรวจวัดคุณภาพน้ำบาดาลในชั้นน้ำบาดาล ที่เกษตรกรในพื้นที่สูบไปใช้ประโยชน์ด้วยบ่อ สังเกตการณ์ภายในโรงงานและรอบโรงงานที่ก่อมลพิษ ยังคงพบค่าโลหะหนัก (นิกเกิล แมงกานีส ไวนิลคลอไรด์ และเบนซีน) เกินค่ามาตรฐานน้ำใต้ดิน

ซึ่งน้ำบาดาลยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาบริโภคเช่นกัน ปัจจุบันพบว่า คุณภาพน้ำบาดาลในรอบปีที่ผ่านมา ปรากฏสัญญาณที่ดีขึ้น การปนเปื้อนสารไนเตรตในน้ำบาดาลในพื้นที่ มีแนวโน้มลดลงจากเดิม ที่ผ่านมาในอดีต เนื่องจากกระทรวงอุตสาหกรรมได้ยุติการประกอบกิจการของโรงงาน และเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายและดินปนเปื้อนออกจากพื้นที่ ซึ่งเป็นการกำจัดแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นต้นตอของการปนเปื้อนน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อม

ในส่วน of จังหวัดราชบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน of ประชาชน โดยมีผู้แทนจากทุกหน่วยงาน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดราชบุรี กรมการทหารช่าง ตำรวจภูธรจังหวัดราชบุรี กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี อัยการจังหวัดราชบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี เป็นต้น คอยติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน of ประชาชน

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงงาน โดยให้มีการจัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรมและให้ผู้ประกอบการโรงงานต้องวางหลักประกันความเสียหาย เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเยียวยาในด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ of ประชาชนอย่างทั่วถึงที่ เนื่องจาก การรื้อค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิดโดยการเรียกร้องในชั้นศาลอาจเกิดความล่าช้าต่อการแก้ไขปัญหา และอาจลุกลามขยายเป็นวงกว้างจนไม่อาจเยียวยาได้